

ECLI:NL:RVS:2020:1499

Instantie	Raad van State
Datum uitspraak	24-06-2020
Datum publicatie	24-06-2020
Zaaknummer	202000278/1/V2
Rechtsgebieden	Vreemdelingenrecht
Bijzondere kenmerken	Hoger beroep
Inhoudsindicatie	

Bij besluit van 14 november 2019 heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen. De vreemdeling, afkomstig uit Iran, heeft aan zijn asielaanvraag ten grondslag gelegd dat hij vreest voor vervolging door de Iraanse autoriteiten vanwege rapteksten en poëzie die hij heeft geschreven waarin hij kritisch is op de islam en het Iraanse regime. Volgens de vreemdeling zouden de autoriteiten in 2018 een inval hebben gedaan in zijn ouderlijk huis en daarbij zijn laptop en al zijn teksten in beslag hebben genomen. Deze uitspraak gaat over de vraag of de rechtbank het standpunt van de staatssecretaris over de geloofwaardigheid van dit asielrelaas op de juiste wijze heeft getoetst en of de staatssecretaris het asielrelaas overeenkomstig zijn eigen beleid in de Vc 2000 en Werkinstructie 2014/10 heeft onderzocht en beoordeeld.

Vindplaatsen [Rechtspraak.nl](https://rechtspraak.nl)

Uitspraak

202000278/1/V2.

Datum uitspraak: 24 juni 2020

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht op het hoger beroep van:

[de vreemdeling],

appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, van 9 januari 2020 in zaak nr. NL19.28103 in het geding tussen:

de vreemdeling

en

de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Procesverloop

Bij besluit van 14 november 2019 heeft de staatssecretaris een aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen.

Bij uitspraak van 9 januari 2020 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep ongegrond verklaard.

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling, vertegenwoordigd door mr. H. Klein Hesselink, advocaat te Terneuzen, hoger beroep ingesteld.

Overwegingen

1. De in deze uitspraak genoemde regelgeving en het beleid is opgenomen in de bijlage die onderdeel uitmaakt van deze uitspraak.

1.1. De vreemdeling, afkomstig uit Iran, heeft aan zijn asielaanvraag ten grondslag gelegd dat hij vreest voor vervolging door de Iraanse autoriteiten vanwege rapteksten en poëzie die hij heeft geschreven waarin hij kritisch is op de islam en het Iraanse regime. Volgens de vreemdeling zouden de autoriteiten in 2018 een inval hebben gedaan in zijn ouderlijk huis en daarbij zijn laptop en al zijn teksten in beslag hebben genomen. Deze uitspraak gaat over de vraag of de rechtbank het standpunt van de staatssecretaris over de geloofwaardigheid van dit asielrelaas op de juiste wijze heeft getoetst en of de staatssecretaris het asielrelaas overeenkomstig zijn eigen beleid in de Vc 2000 en Werkinstructie 2014/10 (hierna: WI 2014/10) heeft onderzocht en beoordeeld.

2. De staatssecretaris heeft geloofwaardig geacht dat de vreemdeling vanaf 2006 teksten heeft geschreven en actief is geweest als rapper. Ook heeft de staatssecretaris geloofwaardig geacht dat de vreemdeling een muziekgroep heeft opgericht en dat hij met deze groep bijeen kwam in een park. Ordediensten of de politie traden regelmatig tegen die bijeenkomsten op. De staatssecretaris heeft verder geloofwaardig geacht dat de vreemdeling daarbij tussen 2006 en 2018 vijf tot zes keer is gearresteerd, maar met de hulp van een invloedrijk familielid steeds weer vrij wist te komen. De staatssecretaris acht de gestelde inval in het ouderlijk huis van de vreemdeling echter niet geloofwaardig. Volgens de staatssecretaris is het bevreemdingwekkend dat de familieleden van de vreemdeling hem dit keer niet konden helpen en dat hij van hen niet meer informatie heeft kunnen krijgen over de aanleiding van de inval en de aard van de tenlastelegging. De verklaring van de vreemdeling dat zijn familieleden hem dit keer niet konden helpen omdat hij, anders dan eerdere keren, wordt beschuldigd van afvalligheid en zijn dossier zich onder een hooggeplaatst geestelijk leider bevindt, acht de staatssecretaris onvoldoende.

3. De vreemdeling betoogt in de eerste en tweede grief, in hun onderlinge samenhang bezien en samengevat weergegeven, dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris zijn standpunt over de geloofwaardigheid van het asielrelaas, in het bijzonder over de gestelde inval in zijn ouderlijk huis, deugdelijk heeft gemotiveerd.

3.1. Dit betoog slaagt. Anders dan de rechtbank tot uitgangspunt heeft genomen, heeft de staatssecretaris namelijk nagelaten om de onder 2. weergegeven tegenwerpingen en zijn standpunt dat de daarvoor gegeven verklaringen van de vreemdeling onvoldoende zijn, te relateren aan zogeheten relevante externe geloofwaardigheidsindicatoren. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar paragraaf C1/4.4.1 van de Vc 2000, paragraaf 3.2.1 van WI 2014/10 en de Afdelingsuitspraken van 18 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3652 en van 15 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3009, onder 5.2. Gelet op de aard van de tegenwerpingen, had de staatssecretaris deze nader moeten motiveren door deze te relateren aan de hem bekende bronnen over Iran en/of aan zijn ervaringen met vergelijkbare asielrelazen van andere vreemdelingen. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar de Afdelingsuitspraken van 13 april 2016, ECLI:RVS:2016:890, onder 8, en van 17 april 2017, ECLI:NL:RVS:2017:894, onder 2.1. De rechtbank heeft verder niet onderkend dat de staatssecretaris niet heeft gemotiveerd dat en waarom hij de vreemdeling bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de gestelde inval niet het voordeel van de twijfel heeft gegeven (zie artikel 4, vijfde lid, van de Kwalificatierichtlijn, geïmplementeerd in artikel 31, zesde lid, van de Vw 2000 en uitgewerkt in paragraaf 3.2 van WI 2014/10). In dit geval behoefde dat punt aandacht, mede omdat de staatssecretaris niet duidelijk heeft gemaakt hoe de tegenwerpingen daarover zich verhouden tot de geloofwaardig geachte problemen die de vreemdeling in het verleden heeft ondervonden.

3.2. De grieven slagen.

3.3. Dit betekent dat de staatssecretaris zijn standpunt over de geloofwaardigheid van de gestelde inval ondeugdelijk heeft gemotiveerd. Omdat dit element in het asielrelaas doorwerkt in zijn standpunt

over de geloofwaardigheid van het asielrelaas als geheel, heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat de staatssecretaris dit standpunt deugdelijk heeft gemotiveerd. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar de uitspraak van 13 april 2016, ECLI:NL:RVS:2016:956. De staatssecretaris moet een nieuw besluit op de asielaanvraag nemen. Wat de vreemdeling verder in beroep en hoger beroep heeft aangevoerd, kan daarom onbesproken blijven.

4. Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd. Het beroep is gegrond en het besluit van 14 november 2019 wordt vernietigd. De staatssecretaris moet de proceskosten vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, van 9 januari 2020 in zaak nr. NL19.28103;
- III. verklaart het beroep gegrond;
- IV. vernietigt het besluit van 14 november 2019, [...];
- V. veroordeelt de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van beroep en hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.575,00 (zegge: vijftienhonderdvijfenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Aldus vastgesteld door mr. J.J. van Eck, voorzitter, en mr. J.A.W. Scholten-Hinloopen en mr. A. Kuijer, leden, in tegenwoordigheid van mr. O. van Loon, griffier.

w.g. Van Eck w.g. Van Loon

voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 24 juni 2020

572-936.

BIJLAGE - Wettelijk kader

Kwalificatierichtlijn

Artikel 4

(...)

5. Wanneer lidstaten het beginsel toepassen, volgens welk het de taak van de verzoeker is zijn verzoek om internationale bescherming te staven, wordt de verzoeker ondanks het eventuele ontbreken van bewijsmateriaal voor een aantal van de verklaringen van de verzoeker, geloofwaardig geacht en wordt hem het voordeel van de twijfel gegund, wanneer aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn overgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn verzoek;
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten, en
- e) vast is komen te staan dat de verzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.

Vreemdelingenwet 2000

Artikel 31

(...)

6. Indien de vreemdeling zijn verklaringen of een deel van zijn verklaringen niet met documenten kan onderbouwen, worden deze verklaringen geloofwaardig geacht en wordt de vreemdeling het voordeel van de twijfel gegund, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de vreemdeling heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn aanvraag te staven;
- b) alle relevante elementen waarover de vreemdeling beschikt, zijn overgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere relevante elementen;
- c) de verklaringen van de vreemdeling zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met beschikbare algemene en specifieke informatie die relevant is voor zijn aanvraag;
- d) de vreemdeling heeft zijn aanvraag zo spoedig mogelijk ingediend, tenzij hij goede redenen kan aanvoeren waarom hij dit heeft nagelaten; en
- e) vast is komen te staan dat de vreemdeling in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.

(...)

Vreemdelingencirculaire 2000

Paragraaf C1/4.4.1

Bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de door de vreemdeling gestelde relevante elementen betreft de IND:

- alle documenten die de vreemdeling heeft ingediend;
- de verklaringen van de vreemdeling; en
- of de verklaringen van de vreemdeling passen in al datgene wat bij de IND bekend is over de situatie in het land van herkomst van de vreemdeling.

(...)

Werkinstructie 2014/10

3.2 De beoordeling van de relevante elementen

(...)

Indien de vreemdeling een relevant element niet of onvoldoende kan onderbouwen met documenten of ander objectief bewijsmateriaal, zal aan de hand van de geloofwaardigheidsindicatoren (zie paragraaf 3.2.1) moeten worden getracht tot het oordeel geloofwaardig of ongeloofwaardig te komen.

Als algemene richtlijn voor de geloofwaardigheidsbeoordeling in het geval sprake is van onvoldoende onderbouwing, gelden de bepalingen uit artikel 4, lid 5 van de Kwalificatierichtlijn (...). Dit artikel houdt rekening met de omstandigheid dat van een asielzoeker doorgaans niet verwacht kan worden dat hij zijn relaas volledig met bewijsmateriaal staft en biedt aanknopingspunten waarmee, bij gebrek aan dat bewijsmateriaal, in de geloofwaardigheidsbeoordeling rekening kan worden gehouden. Deze aanknopingspunten komen ook terug in de geloofwaardigheidsindicatoren (zie paragraaf 3.2.1).

Het is overigens niet de bedoeling dat de - cumulatief geformuleerde - opsomming van vijf punten (...) als een 'checklist' wordt gehanteerd. Het is van belang om de intentie achter dit artikel in ogenschouw te nemen: het relaas van de asielzoeker kan geloofwaardig worden geacht - aan de hand van de interne en externe geloofwaardigheidsindicatoren (...) en rekening houdend met de persoon van de asielzoeker - ondanks de omstandigheid dat hij niet alle elementen van zijn verzoek met bewijsmateriaal heeft kunnen staven. Het voordeel van de twijfel is dan van toepassing.

(...)

De geloofwaardigheidsbeoordeling moet objectief, gestructureerd en transparant worden uitgevoerd. Dat betekent onder andere dat gebruik gemaakt moet worden van objectiveerbare bronnen en kenbaar gemotiveerd moet worden, waarbij inzicht gegeven wordt in de weging.

(...)

3.2.1 Geloofwaardigheidsindicatoren

Als hulpmiddel voor een objectieve, gestructureerde en transparante beoordeling van de

geloofwaardigheid van de relevante elementen wordt gebruik gemaakt van eerdergenoemde geloofwaardigheidsindicatoren. De geloofwaardigheidsindicatoren bestaan uit interne en externe geloofwaardigheidsindicatoren. Bij de interne geloofwaardigheid gaat het om alles wat de vreemdeling zelf heeft aangedragen. Bij de externe geloofwaardigheid gaat het om alles wat te toetsen is aan de hand van andere bronnen dan de vreemdeling zelf.

(...)

3.2.1.2 Externe geloofwaardigheidsindicatoren

Externe geloofwaardigheidsindicatoren zijn:

(...)

- Consistentie met beschikbare informatie

Is er sprake van tegenstrijdigheden, ongerijmdheden, inconsistenties tussen enerzijds hetgeen de vreemdeling heeft aangedragen en anderzijds wat algemeen bekend is over de situatie in het land van herkomst, wat blijkt uit objectieve en actuele bronnen over het land van herkomst, andere deskundigenberichten (denk aan medisch onderzoek, taalanalyse, documentonderzoek etc.) en overig bewijsmateriaal?

De verklaringen van de vreemdeling worden vergeleken met verklaringen van anderen en met objectieve bronnen. Veelal gelden de ambtsberichten van de Minister van Buitenlandse zaken als belangrijkste objectieve bron. Een ambtsbericht is een deskundigenbericht. Indien er geen algemeen ambtsbericht beschikbaar is, vindt beoordeling plaats op grond van informatie van andere objectieve bronnen. Hierbij moet met name gedacht worden aan ambtsberichten van andere landen en rapporten van internationale organisaties en NGO's.

(...)

1. Het asielrelaas van deze Iraanse rapper is voor een groot deel geloofwaardig bevonden. Echter, een gestelde inval in zijn ouderlijk huis, de onmogelijkheid daarvoor te vluchten en de afwezigheid van familiehelp na deze inval, werden ongeloofwaardig bevonden en de staatssecretaris was volgens de rechtbank in eerste aanleg, 'niet ten onrechte' tot dat oordeel gekomen. De Afdeling verklaarde het hoger beroepschrift van de rapper gegrond en om twee redenen is dat interessant. Ten eerste omdat de uitspraak een vervolg is op de uitgezette jurisprudentielijn in de uitspraken van 13 april 2016 en 15 november 2016, over de rechterlijke toetsing van het geloofwaardigheidsoordeel en met name wat betreft de vereiste toetsing van de motivering van het besluit. Deze uitspraak laat zien wat de rol van de externe geloofwaardigheidsindicatoren daarin zou moeten zijn. De uitspraak is ook interessant vanwege de overweging die de Afdeling wijdt aan het 'voordeel van de twijfel', een vluchtelingrechtelijk concept waarover in mijn ogen in onze nationale praktijk nogal wat onduidelijkheden bestaan. Beide aspecten van de geloofwaardigheidsbeoordeling, de rol van externe geloofwaardigheidsindicatoren en het voordeel van de twijfel, spelen op grond van de werkinstructie een rol bij de bestuurlijke beoordeling van de relevante elementen als verklaringen onvoldoende onderbouwd zijn. In werkinstructie 2014/10 is deze fase van de besluitvorming weergegeven in paragraaf 3.2: 'Indien de vreemdeling een relevant element niet of onvoldoende kan onderbouwen met documenten of ander objectief bewijsmateriaal, zal aan de hand van de geloofwaardigheidsindicatoren moeten worden getracht tot het oordeel geloofwaardig of ongeloofwaardig te komen. Als algemene richtlijn voor de geloofwaardigheidsbeoordeling in het geval sprake is van onvoldoende onderbouwing, gelden de bepalingen uit artikel 4, lid 5 van de Kwalificatierichtlijn (...). Dit artikel houdt rekening met de omstandigheid dat van een asielzoeker doorgaans niet verwacht kan worden dat hij zijn relaas volledig met bewijsmateriaal staft en biedt aanknopingspunten waarmee, bij gebrek aan dat bewijsmateriaal, in de geloofwaardigheidsbeoordeling rekening kan worden gehouden. Deze aanknopingspunten komen ook terug in de geloofwaardigheidsindicatoren.'

Externe geloofwaardigheidsindicatoren

2. De staatssecretaris baseert de ongeloofwaardigheid van het asielrelaas op de tegenwerping dat het bevreemdingwekkend is dat familie hem niet heeft kunnen helpen na de inval in zijn ouderlijk huis, waarbij zijn laptop met rapteksten is meegenomen. De Iraanse rapper gaf als verklaring dat zijn familieleden hem dit keer niet konden helpen omdat hij, anders dan eerdere keren, wordt beschuldigd van afvalligheid en zijn dossier zich onder een hooggeplaatst geestelijk leider bevindt. Deze verklaring acht de staatssecretaris onvoldoende. Het huidige beleidskader voor de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling, zoals volgt uit de Vreemdelingencirculaire (C1/4.4.1 Vc) en werkinstructie 2014/10, vereist dat een dergelijke tegenwerping tot stand komt met behulp van de geloofwaardigheidsindicatoren. Althans, nadat is vastgesteld dat de betreffende verklaringen onvoldoende onderbouwd zijn. In de werkinstructie is expliciet vermeld dat de indicatoren niet als zodanig in het besluit hoeven terug te komen, maar deze Afdelingsuitspraak bevestigt dat de motivering wel blijkt moet geven van een beoordeling aan de hand van de interne en externe geloofwaardigheidsindicatoren. De Afdeling overweegt dat de aard van de tegenwerpingen, namelijk de bevreemdingwekkendheid van de verklaringen over de inval ten opzichte van geloofwaardig geachte elementen, in dit geval vereist dat de staatssecretaris die tegenwerping relateert 'aan de hem bekende bronnen over Iran en/of aan zijn ervaringen met vergelijkbare asielrelazen van andere vreemdelingen.' De Afdeling plaatst deze overweging in de bestaande jurisprudentielijn, door te verwijzen naar de (standaard)uitspraken van 18 november 2015 (ECLI:NL:RVS:2015:3652, JV 2016/10, ve15001999), 13 april 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:890, JV 2016/195 m.nt. Kok, ve16000711), 15 november 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:3009, JV 2017/9 m.nt. Battjes, ve16002232) en 17 april 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:894, JV 2017/119, ve17000751). Ik merk op dat het in deze laatste twee uitspraken gaat om zaken waarbij een deel van het relaas wel geloofwaardig is bevonden. Al zegt de Afdeling dat niet expliciet, ik vermoed dat het een doorslaggevende factor is in de zaak van de Iraanse rapper dat de staatssecretaris een groot deel van het relaas geloofwaardig acht, en één enkel element niet. De tegenwerping dat een verklaring bevreemdingwekkend is, komt namelijk in veel asielbesluiten voor. En meestal zonder onderbouwing met externe indicatoren zoals landeninformatie, of zonder verwijzing naar vergelijkbare asielrelazen van andere vreemdelingen. Ik krijg de indruk dat de Afdeling een dergelijk oordeel vaak genoeg accepteert, ook als de rechtbank in eerste aanleg op dit punt een nadere motivering wenste (zoals bijvoorbeeld ABRvS 27 oktober 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2934, ve16002137; ABRvS 1 juli 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1911, r.o. 6.2; ABRvS 6 februari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:290, ve17000333; ABRvS 10 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:45; ABRvS 13 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:55). In deze uitspraken is het relaas steeds op verschillende aspecten ongeloofwaardig bevonden en meestal op grond van interne geloofwaardigheidsindicatoren zoals tegenstrijdigheden in het relaas of onvoldoende niveau van detail in de verklaringen. Ik vermoed daarom

dat de hier gepubliceerde uitspraak vooral van betekenis is voor die zaken waarin een asielrelaas voor een deel geloofwaardig wordt bevonden en voor een deel niet, indien dat oordeel niet is onderbouwd met verwijzingen naar algemene landeninformatie of vergelijkbare asielrelazen van andere vreemdelingen. Als een algemeen ambtsbericht ontbreekt, zal meer waarde moeten worden toegekend aan de informatie die de vreemdeling overlegt (zie ABRvS 4 maart 2020 ECLI:NL:RVS:2020:649, t.a.v. Turkmenistan). Omgekeerd geldt ook dat als de staatssecretaris voldoende motiveert dat het relaas ongeloofwaardig is omdat verklaringen niet stroken met algemene landeninformatie, dat oordeel moeilijk te bestrijden is (zie bv. ABRvS 19 februari 2020 ECLI:NL:RVS:2019:551, JV 2019/74, ve19000717, ten aanzien van in openbare bronnen neergelegde informatie over Bacha Bazi; ABRvS 10 januari 2020 ECLI:NL:RVS:2020:45 ten aanzien van Algerije en ABRvS 15 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3460, ve19003078, ten aanzien van een rapport van Human Rights Watch over Soedan).

3. In onderhavige zaak gaat het om de externe geloofwaardigheidsindicator 'algemene informatie'. Ook ten aanzien van de andere type externe geloofwaardigheidsindicatoren, zoals 'verklaringen van derden', 'documenten', 'getuigen' en 'resultaten van onderzoek', is in de Afdelingsjurisprudentie te zien dat strenger getoetst wordt aan het beginsel van zorgvuldige voorbereiding ten aanzien van de toepassing van die indicatoren. Op 28 februari 2020 oordeelde de Afdeling ten aanzien van documenten dat de vergewisplicht een nadere motivering en nader onderzoek vergde van de staatssecretaris (ABRvS 28 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:628, ve20000702). Een vergelijkbare eis is af te leiden uit een uitspraak over technisch onderzoek naar emails van 31 oktober 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3677). Ook ten aanzien van verklaringen van derden, ook al zijn dat niet-objectieve bronnen, oordeelde de Afdeling dat die niet zonder meer 'geen of onvoldoende bewijskracht hebben' (ABRvS 8 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1539; JV 2017/165, r.o. 2.3, ve17001165).

Voordeel van de twijfel

4. Over het voordeel van de twijfel overweegt de Afdeling dat de staatssecretaris in deze zaak had moeten motiveren waarom bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de gestelde inval niet het voordeel van de twijfel is gegeven: 'In dit geval behoeft dat punt aandacht, mede omdat de staatssecretaris niet duidelijk heeft gemaakt hoe de tegenwerpingen daarover zich verhouden tot de geloofwaardig geachte problemen die de vreemdeling in het verleden heeft ondervonden.' De Afdeling verwijst hier naast artikel 4 lid 5 Richtlijn 2011/95/EU ook naar de wettelijke bepaling, die dit artikel implementeert in artikel 31 lid 6 Vw. In ons nationale wettelijk kader is deze bepaling onderdeel van de geloofwaardigheidsbeoordeling en heeft deze bepaling het etiket 'voordeel van de twijfel' gekregen, in tegenstelling tot andere taalversies van de richtlijn, waarin het begrip 'voordeel van de twijfel' niet voorkomt in artikel 4 lid 5 Ri 2011/95/EU. Het is nog onduidelijk hoe deze Unierechtelijke toepassing zich verhoudt tot het door UNHCR ontwikkelde vluchtelingrechtelijke 'benefit of the doubt' over de bewijslastverdeling in asielzaken (par. 196, 203 en 204 UNHCR-handboek). De ACVZ wees al in 2016 op deze onduidelijkheid in het rapport 'De geloofwaardigheid gewogen. Een advies over het onderzoeken, integraal beoordelen en toetsen van verklaringen in de asielprocedure' (Den Haag: Advies Commissie voor Vreemdelingenzaken 2016, p.21-24). De ACVZ meent dat de Uniewetgever niet heeft beoogd om de UNHCR definitie van 'benefit of the doubt' neer te leggen in artikel 4 lid 5 Kwalificatierichtlijn, en ziet daarvoor steun in een uitspraak van het Britse Upper Tribunal dat oordeelde dat de bepaling slechts aangeeft in welke gevallen bewijsmiddelen niet ondersteund hoeven te worden door andere bewijsmiddelen (Upper Tribunal 15 mei 2014, UKUT 552, 2014 (KS)). Ook in EHRM-jurisprudentie komt een concept van de 'benefit of the doubt' voor bij de geloofwaardigheidsbeoordeling in asielzaken. Volgens het EHRM is het vaak nodig het voordeel van de twijfel te geven bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de verklaringen en de overgelegde documenten ter onderbouwing van die verklaringen (EHRM (Grote kamer) 23 augustus 2016, 59166/12 (*J.K. t. Zweden*, JV 2016/282 m.nt.. H. Battjes, ve16001690), par. 93). Het EHRM oordeelde dat in zowel artikel 4 lid 5 Kwalificatierichtlijn als in het UNHCR concept van de 'benefit of the doubt' ligt besloten dat de bewijslast voor de asielzoeker niet zo hoog moet zijn dat het onmogelijk wordt internationaalrechtelijke bescherming te verkrijgen en dat erkend wordt dat het voor de asielzoeker moeilijk is bewijsstukken te verzamelen die de aanvraag ondersteunen, en dat daarom de asielzoeker het voordeel van de twijfel moet krijgen. (EHRM (Grote kamer) 23 augustus 2016, 59166/12 (*J.K. t. Zweden*), par. 97).

Het HvJ EU heeft zich nog niet over de betekenis van artikel 4 lid 5 Kwalificatierichtlijn uitgelaten, maar heeft wel meerdere malen geoordeeld dat de autoriteiten 'In voorkomend geval [...] ook rekening [moeten] houden met de verklaringen omtrent het ontbreken van bewijselementen en met het feit dat de verzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd (HvJ EU 25 januari 2018, (*F*) ECLI:EU:C:2018:36, JV 2018/90 m.nt. Spijkerboer, punt 41, ve18000186; HvJ EU 26 februari 2015, Shepherd, C-472/13, EU:C:2015:117, punt 26, JV 2015/82, ve15000362 en HvJ EU 9 februari 2017,

M., C-560/14, EU:C:2017:101, punt 36, *JV* 2017/110 m.nt. R.W.J. Severijns, ve17000359). In onderhavige zaak is sprake van geloofwaardig bevonden elementen, waardoor de Afdeling expliciet oordeelt dat uit de motivering moet blijken hoe de tegengeworpen ongeloofwaardige inval zich verhoudt tot die overige geloofwaardige elementen. Hopelijk zal het feit dat de staatssecretaris moet motiveren waarom artikel 4 lid 5 Kwalificatierichtlijn in een zaak als die van deze Iraanse rapper niet wordt toegepast, uiteindelijk leiden tot een meer inhoudelijke discussie over de betekenis van deze Unierechtelijke bepaling voor de geloofwaardigheidsbeoordeling.

Karen Geertsema, Centrum voor Migratierecht, Radboud Universiteit Nijmegen